

Warszawa, dnia 21 grudnia 2021 r.

Sygn. akt VI Ka 913/21

1

2 WYROK

2.1 W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

3 Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSR (del.) Tomasz Morycz

protokolant: protokolant sądowy Marta Herc

4 przy udziale prokuratora Józefa Gacka

po rozpoznaniu dnia 14 grudnia 2021 r.

5 sprawy P. B., syna Z. i A. zd. P., ur. (...) w W.

6 oskarżonego o przestępstwa z art. 286 § 1 kk

7 na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

8 od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie

9 z dnia 26 maja 2021 r. sygn. akt IV K 245/19

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego kwotę 840 (osiemset czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów ustanowienia obrońcy w postępowaniu odwoławczym;

III. kosztami procesu w postępowaniu odwoławczym obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 913/21	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZEŚĆ WSTĘPNA			
1.1 Oznaczenie wyroku sądu			

<i>pierwszej instancji</i>	
Wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie o sygn. akt IV K 245/19.	
1.2 Podmiot wnoszący apelację	
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# oskarżyciel posiłkowy	
# oskarżyciel prywatny	
# obrońca	
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# inny	
0.11.3. Granice zaskarżenia	
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia	

# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli		

	mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.11.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy			
0.12.1. Ustalenie faktów			

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	

0.12.2. Ocena dowodów				
0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Wskazać fakt		Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu.	
0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)				
Wskazać fakt		Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu.	
. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC				

ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1.	Błąd w ustaleniach faktycznych przy jednoczesnej obrazie przepisów postępowania tj. art. 7 kpk w zakresie w jakim Sąd I instancji przyjął, że P. B. nie popełnił zarzucanych mu czynów, czym naruszył zasadę swobodnej oceny dowodów, poprzez przyjęcie, że oskarżony w momencie zlecenia usług transportowych nie zdawał sobie sprawy, że w przyszłości sytuacja ekonomiczna jego spółki pogorszy się w wyniku czego nie będzie miał środków na uiszczenie należności z tytułu wykonania przedmiotowych usług, gdy tymczasem informacja nadesłana przez Urząd Skarbowy W. (...) wskazuje, że spółka (...) Sp. z o.o. kończyła rok 2016 stratą o czym oskarżony jako prezes zarządu musiał wiedzieć.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny lub niezasadny.		
<p>Zarzut był bezzasadny i nie zasługiwał na uwzględnienie.</p> <p>Na wstępie wskazać należy, że by ocena dowodów przeprowadzona przez organ postępowania dokonana została zgodnie z regułami art. 7 kpk konieczne jest: 1) oparcie jej na wszystkich przeprowadzonych dowodach, mając na względzie, że podstawę orzeczenia może stanowić tylko całokształt okoliczności ujawnionych w toku postępowania, mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia danej kwestii; 2) uwzględnienie zasad prawidłowego rozumowania; 3) uwzględnienie</p>		

wskazań wiedzy; 4) uwzględnienie doświadczenia życiowego. Zasada swobodnej oceny dowodów jest zasadą kontrolowanej oceny dowodów, która wyraża się w dwóch aspektach. Po pierwsze, organ procesowy musi uzasadnić, dlaczego oparł się na jednych, a nie na innych dowodach oraz dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych. Po drugie, organ odwoławczy kontroluje swobodną ocenę dowodów dokonaną przez organ pierwszej instancji. Przy czym zarzut naruszenia art. 7 kpk nie może ograniczać się do wskazania wadliwości sędziowskiego przekonania o wiarygodności jednych, a niewiarygodności innych źródeł czy środków dowodowych, lecz powinien wykazać konkretne błędy w samym sposobie dochodzenia do określonych ocen, przemawiające w zasadniczy sposób przeciwko dokonanemu rozstrzygnięciu. W grę może wchodzić np. pominięcie istotnych środków dowodowych, niedostrzeżenie ważnych rozbieżności, uchylene się od oceny wewnętrznych czy wzajemnych sprzeczności.

Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 kwietnia 2021 r. w sprawie o sygn. akt III KK 78/21, „prezentowanie własnej - możliwej w realiach konkretnej sprawy - oceny dowodów, bez wykazania błędności tej, której dokonał sąd pierwszej instancji, nie upoważnia jeszcze sądu odwoławczego do zajęcia w tej materii stanowiska odmiennego. Sąd odwoławczy, zwłaszcza w sytuacji, gdy nie prowadzi samodzielnie postępowania dowodowego co do istoty sprawy, jest bowiem głównie sądem kontrolującym procedowanie przed sądem pierwszej instancji

i stanowisko tego sądu może zakwestionować jedynie wówczas, gdy wykaże, że to postępowanie i jego wynik obrażają prawo”.

Sąd Okręgowy podziela również pogląd zawarty w wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 listopada 2019 r. w sprawie o sygn. akt II AKa 173/19. Wskazano w nim, że „na uzasadnienie błędu ustaleń faktycznych lub naruszenie standardów swobodnej oceny bądź interpretacji dowodów nie wystarczy subiektywne przekonanie skarżącego o niesprawiedliwości orzeczenia, a konieczne jest wykazanie, że w zaskarżonym wyroku poczyniono ustalenie faktycznie nie mające oparcia w przeprowadzonych dowodach, albo że takiego ustalenia nie poczyniono mimo, że z przeprowadzonych dowodów określony fakt jednoznacznie wynikał, względnie wykazanie, iż tok rozumowania sądu I instancji był sprzeczny ze wskazaniami doświadczenia życiowego, prawidłami logiki, czy zasadami wiedzy”.

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy, wbrew twierdzeniom prokuratora Sąd Rejonowy w sposób właściwy, zgodny z regułami art. 7 kpk ocenił zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy i poczynił trafne ustalenia faktyczne, uniewinniając oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów. Apelacja prokuratora stanowiła jedynie subiektywną ocenę zaistniałych okoliczności i gołosłowną polemikę z zaskarżonym wyrokiem, przecząc zgromadzonemu materiałowi dowodowemu i nie zawierając żadnych argumentów pozwalających

na wzruszenie kwestionowanego orzeczenia.

Skarżący podniósł, że spółka zakończyła 2016 r. ze stratą. Tyle, że nie jest to niczym nadzwyczajnym. Podobnie jest w przypadku wielu spółek, w tym z powodzeniem funkcjonujących w obrocie gospodarczym. Strata wcale nie musi wynikać ze złej kondycji finansowej, ale ze specyfiki określonej działalności, posiadanego majątku i jego amortyzacji czy podejmowanych decyzji, w tym związanych z inwestycjami związanymi przekształceniem czy rozwojem. Idąc tym tokiem rozumowania, to wiele spółek potencjalnie byłoby źródłem przestępstw, w tym oszustwa. Zawsze przecież mogą zdarzyć się sytuacje, w których wystąpi okresowe bądź trwałe pogorszenie sytuacji finansowej czy wręcz utrata płynności finansowej. W wielu przypadkach może to wynikać z czynników zewnętrznych, na które nie ma żadnego wpływu. Dla ewentualnego pociągnięcia do odpowiedzialności karnej kluczowe jest jednak ustalenie, z jakiego powodu to nastąpiło, czy był na to wpływ i czy już w chwili zawierania konkretnej umowy istniał zamiar nie wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania. Zupełnie niezrozumiałe jest zatem stwierdzenie skarżącego, że „Nie ma znaczenia w omawianej sprawie kiedy oskarżony dowiedział się o kłopotach finansowych głównego kontrahenta tj. spółki (...) S.A., który generował większość obrotów (...) Sp. z o.o., bo podmioty te wykonywały usługi dla (...) Sp. z o.o. a nie dla (...) S.A.”.

(...) Sp. z o.o., której prezesem zarządu był oskarżony

funkcjonowała bez większych problemów, działając na dużą skalę, mając znaczny majątek i zatrudniając licznych pracowników. Te pojawiły się dopiero po kilku miesiącach od zawarcia umów, to jest w kwietniu 2017 r. Stało się to w momencie, kiedy główny kontrahent (...) S.A. zaczął zalegać z płatnościami. Była to sytuacja nagła i zaskakująca, na którą wcześniej nic nie wskazywało. Jak wynika ze złożonych przez niego dokumentów, spółka podejmowała liczne działania zmierzające do odzyskania należności, które pozwoliłyby jej uregulować zobowiązania, w tym wynikające z przedmiotowych umów. Wynika to chociażby z obszernej korespondencji e-mail i wezwań do zapłaty. Skarżący w ogóle się do tego nie odniósł. Tak jak do wciągnięć z rachunków bankowych, potwierdzających że w chwili zawierania przedmiotowych umów sytuacja finansowa spółki była dobra.. Nie sposób zgodzić się zatem z przyjęciem, że oskarżony już w momencie zlecenia pokrzywdzonym usług transportowych, to jest w styczniu lutym 2017 r., powinien wiedzieć i wiedział, że w przyszłości sytuacja ekonomiczna spółki ulegnie pogorszeniu, w dodatku na tyle, że niemożliwym będzie wywiązanie się z zaciągniętych zobowiązań. Co istotne, wysokość poszczególnych zobowiązań nie była znaczna i w normalnej sytuacji spółka zapewne by je niezwłocznie uregulowała. Mało tego, w przeszłości spółka współpracowała już z pokrzywdzonymi, którzy otrzymywali od niej zapłatę za wykonane usługi. Tyle, że w tym przypadku brak spodziewanych, bardzo dużych, środków finansowych spowodował spiralę należności, która to uniemożliwiła. Zdaniem Sądu

Okręgowego, w pełni podzielającego pogląd Sądu Rejonowego, tej sytuacji nie sposób było przewidzieć. Dlatego nie sposób też przypisać oskarżonemu popełnienia zarzucanego mu czynu. Tym bardziej, że w miarę możliwości stara się uregulować zobowiązania, wpłacając chociaż niewielkie kwoty.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z dyspozycją art. 286 § 1 kk oszustwem jest doprowadzenie innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Natomiast wprowadzenie w błąd polega na podjęciu przez sprawcę podstępnych zabiegów prowadzących do wywołania u pokrzywdzonego mylnego wyobrażenia o rzeczywistości. Jest to przestępstwo umyślne, które może być popełnione jedynie z zamiarem bezpośrednim kierunkowym. Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, nie ulega wątpliwości, że taka sytuacja nie zaistniała. Oskarżony nie mógł wprowadzić pokrzywdzonych w błąd co do możliwości wywiązania się z zawieranych z nimi umów, skoro w tamtym momencie nie istniała sytuacja, która to uniemożliwiła. To, że później zapewniał, że problemy finansowe są przejściowe, zapewne sam na to licząc, nie oznacza automatycznie, że wyczerpał znamiona przestępstwa. Dlatego Sąd Okręgowy w pełni podziela rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego, którym uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów.

Wniosek		
Uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości wobec wyżej wskazanego oskarżonego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny lub niezasadny.		
Z przyczyn wskazanych powyżej wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.		
4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU		
Wskazać wszystkie okoliczności, które sąd uwzględnił z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 439 k.p.k., art. 440 k.p.k.).		
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności.		
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO		
0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji		
1.3 1.	Przedmiot utrzymania w mocy	
Wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie o sygn. akt IV K 245/19.		

Zwiąże o powodach utrzymania w mocy.		
O powodach wskazano powyżej.		
0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji		
1.3.1 1.	Przedmiot i zakres zmiany	
Zwiąże o powodach zmiany.		
0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia		
		# art. 439 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylecia.		
	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylecia.		
	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia.		
4.	Konieczność warunkowego umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.

Zwięzle o powodach uchylenia i warunkowego umorzenia ze wskazaniem podstawy prawnej warunkowego umorzenia postępowania.		
5.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięzle o powodach uchylenia.		
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia z wyroku		
Lp.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
6. Koszty Procesu		
Wskazać oskarżonego.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
P. B.	II i III	Na podstawie art. 626 § 1 kpk w zw. z art. 632 pkt 2 kpk, w związku z uniewinnieniem oskarżonego, zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego kwotę 840 złotych tytułem zwrotu kosztów ustanowienia obrońcy w postępowaniu odwoławczym. Zarazem kosztami procesu obciążono Skarb Państwa.
7. PODPIS		

0.11.3 Granice zaskarżenia			
Wpisać kolejny numer załącznika 1			
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Cały wyrok		
0.11.3.1 Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2 Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.11.4. Wnioski		
#	Uchylenie	# zmiana